

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αθήνα, 25-11-2014

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός ατομικής γνωμοδοτήσεως 371/2014

Ερώτημα υπ' αριθμ. πρωτ. Γ31/Μ/29/2014 Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. / διευθύνσεως εκμεταλλεύσεως.

Περίληψη ερωτήματος: Αν η αρμοδιότης εισπράξεως του συγκεκριμένου – εξ αχρεωστήτου παροχής - κληρονομικού χρέους ανήκει στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. ή στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

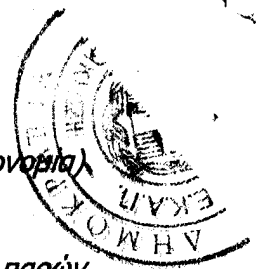
I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

I.A. Παρ' ότι η υπηρετούσα στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ιατρός (παθολόγος) Ε.Γ. απεβίωσε, το κατά τον χρόνον του θανάτου της αρμόδιο για την μισθοδοσία της ίδρυμα κοινωνικών ασφαλίσεων – ενιαίο ταμείο ασφαλίσεως μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.), εν αγνοία του θανάτου της, εσυνέχισε να πιστώνη τον τραπεζικό της λογαριασμό με αχρεώσητα χρηματικά ποσά κατά το αναγραφόμενο στο άνωθι έγγραφο χρονικό διάστημα, υπολαμβάνον ότι εξεπλήρωνε νόμιμη υποχρέωσή του προς καταβολήν αποδοχών. Το αχρεωστήτως πιστωθέν ποσό που ανέρχεται σε 3.434,58 ευρώ προκύπτει από την αφαίρεση των κρατήσεων εκ των συνολικών μεικτών αποδοχών τις οποίες θα εδικαιούτο η θανούσα αν ήτο εν ζωή, σύμφωνα με τον διαλαμβανόμενο στο άνωθι έγγραφο πίνακα.

I.B. Η ερωτώσα υπηρεσία προβληματίζεται περί την έννοιαν τών κάτωθι (παράγρ. II) διατάξεων τής σχετικής νομοθεσίας και ερωτά: Δικαιούται το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. να επιδιώξη την είσπραξη του ανωτέρω κληρονομικού χρέους (που εγεννήθη κατά το ημερολογιακόν έτος 2013) ή μήπως αρμόδιος είναι ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ο οποίος από 1-1-2014 ανέλαβε την μισθοδοσία των υπαλλήλων του σύμφωνα με το υπ' αριθμ.πρωτ. Φ 600/116/οίκ. 38983 από 5-12-2013 έγγραφό του (την οποία προηγουμένως είχε το Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. βάσει του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 της από 16-12-2011 πράξεως νομοθετικού περιεχομένου);

II. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αστικός Κώδικας (π.δ. 456/1984, Α 164) ως το κείμενό του ισχύει μετά την δυνάμει του άρθρου 36 παρ. 1 ν. 1406/1983 (Α' 182) μεταγλώττιση: Άρθρο 1710.

Κατά τον θάνατο του προσώπου η περιουσία του ως σύνολο (κληρονομία) περιέρχεται σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα (κληρονόμος).

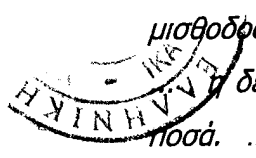
Αν.ν. (αναγκαστικός νόμος) 1846/1951 (Α 179) : Άρθρον 1:1. Ο παρών νόμος έχει ως σκοπόν την ασφάλισιν των εν τοις επομένοις (2 - 4) άρθροις αναφερομένων προσώπων εις περιπτώσιν ασθeneίας, ... ως και των μελών της οικογενείας αυτών εν περιπτώσει ασθeneίας τούτων ... . 2. Η δια του παρόντος θεσπιζομένη ασφάλισις περιλαμβάνει ειδικώτερον τους ακολούθους κλάδους:

- α) Τον κλάδον παροχών ασθeneίας και μητρότητος εις χρήμα.
- β) Τον κλάδο παροχών ασθeneίας και μητρότητας εις είδος.
- γ).....δ).....

Άρθρο 40: 4. Πάσα παροχή εις χρήμα αχρεωστήτως καταβληθείσα υπό του Ι.Κ.Α. ως και η αξία των εις είδος τοιούτων.....επιστρέφονται εντόκως προς 5% ... .

Π.δ. 410/1988 (Α 191): Άρθρο 16: 5. Η αξίωση για λήψη αποδοχών παύει με την λύση της συμβάσεως εργασίας. Άρθρο 46 : Η σύμβαση εργασίας λύεται: α) με θάνατο ... .

Ν. 3918/2011 (Α 31): 17:1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία εθνικός οργανισμός παροχής υπηρεσιών υγείας (εφ' εξής Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή οργανισμός) ... το οποίο αποτελεί φορέα κοινωνικής ασφαλίσεως, τελεί υπό την εποπτεία του υπουργού υγείας .... [η φράση «αποτελεί φορέα κοινωνικής ασφαλίσεως» προσετέθη με τον ν. 3984/2011 άρθρο 72 παρ. 2 (Α 150), η φράση «τελεί υπό την εποπτεία του υπουργού υγείας» ετέθη (εις αντικατάστασιν της προϊσχυσάσης) με τον ν. 4052/2012 άρθρον 10 παράγρ. 1 (Α 41) και το υπουργείον υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης μετωνομάσθη σε υπουργείον υγείας δυνάμει του π.δ. 85/2012 (Α 141)]. Η έναρξη λειτουργίας του οργανισμού ορίζεται έξι μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου 2. Στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μεταφέρονται και εντάσσονται ως υπηρεσίες, αρμοδιότητες και προσωπικόν ο κλάδος υγείας του ιδρύματος κοινωνικών ασφαλίσεων - ενιαίου ταμείου ασφαλίσεως μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) .... Άρθρο 26 (θέματα προσωπικού) : 1. Το .....ιατρικό, ... και λοιπό προσωπικό ..., που υπηρετεί στις περιφερειακές υπηρεσίες που εντάσσονται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., μεταφέρεται στον Οργανισμό..... 5. [το κατωτέρω εδάφιο προσετέθη με την παράγραφο 3γ άρθρου 20 ν. 4019/2011 (Α 216) και ετροποποιήθη με την παράγρ. 2 άρθρου 6 της από 16-12-2011 π.ν.π. (Α 262/2011) η οποία εκυρώθη με το άρθρο πρώτο του ν. 4047/2012 (Α 31)] : Ειδικά για το διάστημα μέχρι 31-12-2011 τη μισθοδοσία, ... καταβάλλουν οι φορείς από τους οποίους προέρχεται το προσωπικό, ... Μέχρι την έκδοση μισθοδοσίας από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ...την

μισθοδοσία, ... καταβάλλουν οι φορείς από τους οποίους προέρχεται το προσωπικό, η δε δαπάνη συμψηφίζεται με τα οφειλόμενα από τους φορείς στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ποσά. ... . Άρθρο 29 : 1. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αποτελεί καθολικόν διάδοχο των εντασσομένων φορέων και υπεισέρχεται στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις αυτών. Άρθρο 82 . Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ο οποίος άρχισε να λειτουργή από 2-9-2011, μετεφέρθη και ενετάχθη αμέσως - καθ' υπηρεσίες, αρμοδιότητες και προσωπικό – ο κλάδος υγείας του ν.π.δ.δ. υπό την επωνυμία «ίδρυμα κοινωνικών ασφαλίσεων - ενιαίο ταμείο ασφαλίσεως μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.)» καθ' όσον αφεώρα στις εις είδος παροχές ασθενείας. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από της ενάρξεως λειτουργίας του υπεισήλθε – με τις υπηρεσίες και το προσωπικό του – ως καθολικός διάδοχος στις αρμοδιότητες, στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις του αμέσως ανωτέρω κλάδου του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. που υπήρχαν στις 2-9-2011. Δυνάμει ειδικής ρυθμίσεως του νόμου η μισθοδοσία του μεταφερθέντος και ενταχθέντος στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προσωπικού κατεβάλλετο από τους φορείς προελεύσεως του προσωπικού μέχρι και 31-12-2013, αφού από 1-1-2014 και εντεύθεν καταβάλλεται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., η δε δαπάνη μισθοδοσίας, στην οποίαν υπεβάλλοντο οι φορείς προελεύσεως του ως άνω προσωπικού, συμψηφίζεται με τα οφειλόμενα από τους φορείς αυτούς στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. χρηματικά ποσά. Επομένως η τύχη των δαπανών στις οποίες υπεβλήθη το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. για τη μισθοδοσία του αμέσως ως άνω προσωπικού ερρυθμίσθη ειδικώς. Η ειδική αυτή ρύθμιση, συμφώνως προς την σαφή γραμματική διατύπωση της παραγράφου 2 του άρθρου 6 της από 16-12-2011 π.ν.π., αποσκοπεί στο να διατηρή το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. την αξίωση διεκδικήσεως των εξ ιδίων καταβληθέντων διά την άνωθι αιτία και να επιδιώκη την απόσβεσή της δια συμψηφισμού με χρηματικές προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. οφειλές του. Ο νομοθετικός αυτός λόγος πρέπει να γίνη δεκτόν ότι διέπει και τις αξιώσεις του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. επί των χρηματικών ποσών τα οποία κατέθεσεν αχρεωστήτως σε τραπεζικό λογαριασμό (μισθοδοσίας) υπαλλήλου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., εξ αφορμής της σχετικής υποχρεώσεώς του, αλλ' εν ανυπαίτιω αγνοία του (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.) περί του αχρεωστήτου. Επομένως στις περιπτώσεις αυτές μόνον το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. δικαιούται να αξιώνη την προς αυτό επιστροφήν – εντόκως προς 5% - τών αχρεωστήτως κατατεθέντων σε τραπεζικό λογαριασμό χρημάτων, στρεφόμενο κατά τών κληρονόμων τού δικαιούχου τού λογαριασμού.

IV. ΥΠΑΓΩΓΗ

Εν προκειμένω διά του θανάτου τής ιατρού Ε.Γ. ελύθη η μετά του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σύμβαση εργασίας της (ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) και έπαυσε η περί καταβολής αποδοχών αξίωσή της. Μη λαβόν γνώσιν του θανάτου της το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και υπολαμβάνον ότι διά της καταθέσεως τών ανωτέρω χρηματικών ποσών εξεπλήρωνε νόμιμον υποχρέωσή του περί μισθοδοσίας της υπαλλήλου, εσυνέχισε να πιστώνη τον τραπεζικόν της λογαριασμόν με χρηματικά ποσά εξ ιδίων και μετά την λύση τής ως άνω εννόμου σχέσεώς της μετά του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με αποτέλεσμα το συνολικό πιστωθέν ποσόν να ανέλθη σε ευρώ 3.434,58. Επομένως, κατ' εφαρμογήν των ειρημένων διατάξεων, μόνον το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. έχει αξίωση επιστροφής του ποσού αυτού και δη εντόκως (προς 5%). Η αντίστοιχος οφειλή αποτελεί χρέος τής κληρονομίας τής θανούσης και οι κληρονόμοι της υποχρεούνται να την εξοφλήσουν κατά τον λόγον τής κληρονομικής μερίδος εκάστου: Πρβλ. Δ.Πρ.Αθ. 5602/1999 ανηρτημένη στην διαδικτυακή ιστοσελίδα της τραπεζής νομικών πληροφοριών «νόμος» .

V. ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Εν όψει τούτων, στην - έντοκο (προς 5%) - εισπραξη του αχρεωστήτως πιστωθέντος στον τραπεζικό λογαριασμό της θανούσης Ε.Γ. χρηματικού ποσού, το οποίον αποτελεί χρέος τής κληρονομίας της, δικαιούται να προβή μόνον το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ..-

Ο πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αντώνης Παπαγεωργίου